

Asia: SMDno-2018-2296

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelma

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausunto asiakirjaluonnoksesta 'Turvallinen ja onnettomuuksista vapaa arki 2025 - Pelastustoimen toimintaohjelma onnettomuuksien ehkäisemiseksi'

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry kiittää mahdollisuudesta saada esittää lausuntonsa pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn toimintaohjelmaluonnoksesta.

EHYT kiittää erityisesti raportin suositusten kattavuutta - ne lähestyvät turvallisuutta laaja-alaisesti ja huomioivat monialaisesti turvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Esimerkiksi yksilöiden fyysisen ja sosiaalisen toimintakyvyn sekä asenteiden (luku 2) korostaminen onnettomuuksien ehkäisyn lähtökohdana on EHYTin mielestä erittäin kannatettavaa. Edelleen EHYT pitää positiivisena, että toimintaohjelmaluonnoksessa korostetaan useassa kohtaa monitoimijaisia ja monialaista yhteistyötä.

EHYT näkee, että toimintaohjelmaluonnosta voisi edelleen vahvistaa lisäämällä todettujen ilmiöiden ja vaikutusten yhteyteen konkretiaa siitä missä ja miten vaikuttavuustavoitteet kohdentuvat ja konkretisoituvat yhteiskunnassa. Näin toimimalla voidaan hyödyntää laajasti kansalaisjärjestöyhteistyötä toimintaohjelman toimeenpanossa. Esimerkiksi luvun 3 vaikuttavuustavoitteissa voisi tavoitetta 1.1. täydentää lisäämällä oman tavoitteensa yksilöiden fyysisen ja sosiaalisen toimintakyvyn edistämiseksi, jolloin ohjelman mission laaja-alaisuus sekä onnettomuuksien juurisyyden huomioiminen näkyisi entistä vahvemmin myös ohjelmassa määritellyissä vaikuttavuustavoitteissa ja teoissa.

EHYT näkee samoin, että tavoitetta 2.1. ('Tavoitetaan jokainen lapsi ja nuori vähintään 4 krt ennen 25 v') voisi täsmentää, esimerkiksi tavoitteita avaavassa tekstissä, kuvaamalla mihin näillä tapaamisilla pyritään ja mikä niiden sisältö ja toteutustapa on. Edelleen ohjelman johdannossa kuvattua monitoimijaisuutta voisi konkretisoida. Esimerkiksi tässä tavoitteessa voisi hyödyntää

lasten ja nuorten turvallisuuspääomaa kasvattavassa toiminnassa niitä moninaisia muita tahoja, mukaan lukien järjestöjä, jotka jo nyt kohtaavat lapsia ja nuoria ja tukevat erilaisten turvallisuus- ja muiden elämäntaitojen oppimista. EHYT ehdottaa, että kansanterveysalan toimijat ja järjestöt tulisi huomioida vaikuttavuustavoitteiden 5 ja 6 kuvauksissa laajentaen näin yhteistyön kenttää. Tavoitetta 9 tulisi EHYTin näkökulmasta kuvata laajemmin mainitsemalla yksilöiden turvallisuusasenteiden ja -osaamisen taustaedellytyksenä osallisuuden tukemisen, sekä kansallisen päihdepolitiikan.

Suomalaisessa yhteiskunnassa alkoholinkäyttö on merkittävä onnettomuuksiin vaikuttava tekijä. Alkoholinkäytössä suuri osa haitoista aiheutuu muille kuin käyttäjälle itselleen. Kansanterveysperustaista alkoholi- ja päihdepolitiikkaa, eli päihteiden käytön ehkäisyä sekä päihdeongelmien laadukasta hoitoa, tukemalla voidaan merkittävästi vaikuttaa onnettomuuksien esiintyvyyteen. EHYT toivookin, että tämä näkökulma huomioidaan ohjelman toimeenpanon eri vaiheissa. Toimintaohjelman toimeenpano edellyttää yhteistyötä myös päihde- ja mielenterveyskentän toimijoiden kanssa, mukaan lukien ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveystyön järjestöt.

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Juha Mikkonen, toiminnanjohtaja

Mikkonen Juha
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry

Heikkilä Hanna
Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry